

ვლადიმირ ბელოგოლოვსკი

ვლადიმირ ბელოგოლოვსკი არის დამფუძნებელი ნიუ-იორკის ბაზაზე შექმნილი ინტერკონტინენტალური კურატორული პროექტის, რომელიც ფოკუსირდება არქიტექტურული გამოფენების ორგანიზებაზე, კურატორობასა და დიზაინზე, მსოფლიოს მასშტაბით. იგი აღიზარდა, როგორც არქიტექტორი “Cooper Union”-ში, ავტორია ორასამდე სტატიისა და ხუთი წიგნის: *Conversations with Architects* (DOM, 2015), *Harry Seidler: LIFEWORK* (Rizzoli, 2014), *Felix Novikov* (TATLIN, 2009; DOM, 2013), *Soviet Modernism: 1955-1985* (TATLIN, 2010), და *Green House* (TATLIN, 2009). მისი ინტერვიუ საბჭოთა არქიტექტორ ფელიქს ნოვიკოვთან გამოქვეყნდა „საბჭოთა მოდერნიზმის“ კატალოგში (AZW, 2012) და მისი ესე „რუსეთი, დაკარგული თანამედროვეობის ძიებაში“, როგორც საწყისი თავი „Atlas: Europe“-ში, რედაქტორი ლუის ფერნანდუ-გალიანო (Fundacion BBVA, 2013). მისი სტატია ნიუ-იორკ სითის შესახებ შეტანილია დიდ რუსულ ენციკლოპედიაში (Vol. 23, 2013).

ბელოგოლოვსკი არის ამერიკელი კორესპონდენტი რუსული არქიტექტურული ჟურნალისა „TATLIN“ და წევრ-კორესპონდენტი საერთაშორისო არქიტექტურული აკადემიის, მოსკოვის ფილიალი, ევრაზია (IAAM). კურატორობდა რუსულ პავილიონს ვენეციის მეთერთმეტე ბინალეზე (2008); ასევე ხელმძღვანელობდა შემდეგ პროექტებს: რეტროსპექტივა ანჯელ ფერნანდუ ალბას ნამუშევრები, სამეფო ბოტანიკური ბაღი მადრიდში, ესპანეთი (2009); „მწვანე სახლი“- მანჩეს ცენტრალური საგამოფენო დარბაზი მოსკოვში, და ამერიკული ტური *Colombia: Transformed*. მისი გამოფენა *Harry Seidler: Painting Toward Architecture* ტარდება მსოფლიოს სხვადასხვა ადგილას 2012 წლიდან; ჩვენებები ჩატარდა ევროპის, ავსტრალიის, ჩრდილო და სამხრეთ ამერიკის მრავალ მუზეუმსა და უნივერსიტეტში. ჩატარებული აქვს ლექციები ნიუ-იორკის არქიტექტურულ ცენტრში, კოლუმბიის უნივერსიტეტში, ვირჯინიის უნივერსიტეტში, ჰონგ-კონგის უნივერსიტეტში, სიდნეის ახალი სამხრეთ უელსის უნივერსიტეტში, შანხაის ტონჯის უნივერსიტეტსა და მოსკოვის შჩუშევის სახელობის არქიტექტურის მუზეუმში, და ასევე არგენტინის, ავსტრალიის, ავსტრიის, აზერბაიჯანის, ბრაზილიის, ბულგარეთის, კანადის, ჩინეთის, ესტონეთის, ჰონგ-კონგის, იტალიის, ლატვიის, მალაიზიის, ახალი ზელანდიის, რუსეთის, ესპანეთის, ტაილანდის, თურქეთისა და ა.შ.შ-ის სხვადასხვა უნივერსიტეტებში, მუზეუმებსა და არქიტექტურის ცენტრებში.

ლექციები

ვლადიმირ ბელოგოლოვსკის ჩატარებული აქვს ლექციები ისეთ მრავალფეროვან საკითხებზე, როგორებიცაა ესპანეთის, რუსეთისა და ამერიკის თანამედროვე არქიტექტურა. კითხულობს ლექციებს მდგრადი არიტექტურული პროექტების, რომლებიც ასევე წარმოდგენილია მის წიგნში *GreenHouse*, და მეოცე საუკუნის საბჭოთა არქიტექტურის შესახებ მსოფლიოს სხვადასხვა უნივერსიტეტებსა და არქიტექტურულ ცენტრებში - ნიუ-იორკის (ა.შ.შ), რიგის (ლატვია), მადრიდის (ესპანეთი), მოსკოვის (რუსეთი), ჰონგ კონგის, შანხაის (შანხაის), სიდნეის, მელბორნის, ადელაიდის (აუსტრალია), ოკლენდისა და უელინგტონის (ახალი ზელანდია) ჩათვლით. რამდენიმე სიტყვით ამ ლექციების შესახებ:

საბჭოთა მოდერნიზმი I - ლექცია დაფუძვნიებულია წიგნზე - *Soviet Modernism: 1955-1985*, რომელიც დაწერა ვლადიმირ ბელოგოვსკიმ, საბჭოთა არქიტექტორ ფელიქს ნოვიკოვთან თანაავტორობით. წიგნის მიზანია დაამსხვრიოს მითი იმის შესახებ თითქოს საბჭოთა მოდერნიზტული არქიტექტურა ქმნიდა ექსკლუზიურად იაფფასიან მასიურად წარმოებულ პანელურ სახლებს. წიგნი წარმოაჩენს 100 შენობის ანთოლოგიას- ძალიან ექსპრესიულ და ელემენტურ გამონაკლისებს. ეს ლექცია მოიცავს 25 პროექტს, მათ შორისაა: მოსკოვის უნივერსიტეტი, ოსტანკინოს ტელევიზიის ანბა, კალინინის პროსპექტის კომპლექსი, სასტუმრო ინტურისტი მოსკოვში, სანატორიუმი „დრუჟბა“ იალტაში, რაზდანის სტადიონი ერევანში, ლენინის მუზეუმი ტაშკენტში და ა.შ. ჩამონათვალში შესულია საქართველოს ბანკის სათავო ოფისის შენობა თბილისში (ყოფილი საავტომობილო გზების სამინისტროს შენობა) არქ. გიორგი ჩახავა. ერთერთი გამორჩეული შენობა სსრკ-ში, რომელიც ასოცირდება მრავალდონიან საავტომობილო გზების კვეთასთან. ნაგებობა დაკავშირებულია საბჭოთა კონსტრუქტივიზმისა და იაპონური მეტაბოლიზმის არქიტექტურულ ტენდენციებთან.

ბელოგოვსკის თქმით საბჭოთა არქიტექტურამ შექმნა სამი ძირითადი პერიოდი: კონსტრუქტივიზმი (1920-32), არქიტექტორები: ვ.შუხოვი, ა.დუშკინი, ს.სერაფიმოვი, ნ.ლადოვსკი, ი.გოლოსოვი და კ.მელნიკოვი. მეორე პერიოდი ცნობილია არქიტექტურით სოციალ-რეალიზმის სტილში. (1932-55). ხოლო მესამე პერიოდმა საბჭოთა მოდერნიზმისა გასტანა 30 წელს. (1955-85). ბელოგოვსკი ლექციაზე საბჭოთა მოდერნიზმის პარალელურად საუბრობს ეპოქის პოლიტიკურ გარემოზე, სტალინისა და ხრუსჩოვის ეპოქაზე, ამერიკულ ცათამბჯენებზე, რომელიც ერთგვარ მაგალითად იქცა სტალინური არქიტექტურისა, ხრუსჩოვის საცხოვრებელ კომპლექსებზე, ინდუსტრიულ განაშენიანებასა და 60-იანი წლების „ტიპიურ ბედნიერებაზე“.

ლექციის მიზანია გაგვაცნოს საბჭოთა არქიტექტურა, რომელსაც კონკრეტული ემოციური კავშირი აქვს, როგორც თანამედროვე სამყაროსთან, ისე 1920-იანი წლების საბჭოთა ავანგარდთან. ბელოგოვსკის აზრით, ამ არქიტექტურას ყურადღებასთან და პატივისცემასთან ერთად დაცვა და მოფრთხილება სჭირდება რუსული ხელისუფლებისა და საერთაშორისო ერთობის მხრიდან.

საბჭოთა მოდერნიზმი II – Soviet modernism: from generic to the iconic

მოცემულ ლექციაში აღწერილია საბჭოთა არქიტექტურის გამორჩეული შენობები, ხრუსჩოვის პერიოდის არქიტექტურა და სამოციანი წლების ფენომენი. ამასთანავე დასმულია საინტერესო საკითხები - რამდენად სახასიათო დღესდღეობით ეს შენობები და რამდენად აღიქმება საბჭოთა მმართველობის ხელწერა ამ შენობებზე; რა პრობლემები შეუქმნა მაშინდელ არქიტექტურას ხრუსჩოვის დროს აგებულმა საცხოვრებელმა აპარტემენტებმა, რომლებმაც მთელი იმპერიის მასშტაბით მოიკიდა ფეხი.

ლექციაში აღწერილია გამორჩეული, სახასიათო არქიტექტურული ნამუშევრები, მათი შექმნის ისტორია და ასოციაციები, ფორმები და ბიოფორმები, რის საფუძველზე შეიქმნა და რა რეაქცია მოჰყვა ამ შენობებს მმართველი ლიდერებისა და ხალხის მხრიდან, და რამდენად მიესადაგება ეს

რეაქცია ჩვენს დღევანდელ დამოკიდებულებას ამ არქიტექტურისადმი. საუბარია შემდეგ შენობებზე: პიონერთა სასახლე მოსკოვში, 1962; ხელოვნების სასახლე ტაშკენტში, 1965; საბჭოთა პავილიონი მონტრეალში, ექსპო 67-ზე; ოსტანკინოს ტელეანძა, 1967; საავტომობილო გზების სამინისტროს შენობა თბილისში 1977; სანატორიუმი „დრუჟბა“ იალტაში, 1985; და ა.შ. ყველა ამ ნამუშევართან ერთად საუბარია ფორმებსა და ასოციაციებზე, რაც მათ განსაკუთრებით სახასიათოს ქმნის.

ესპანური არქიტექტურა - არქიტექტურა ფურცლის გარეშე. ყურადღება გამახვილებულია ახალგაზრდა ესპანელ არქიტექტორებზე. ლექცია დაფუძნებულია ვენეციის X არქიტექტურულ ბიენალეზე წარმოდგენილ ესპანურ საგამოფენო პავილიონზე, რომლის დიზაინი შექმნეს და წარადგინეს არქიტექტორებმა - ანჯელ ფერნანდეზ ალბამ და სოლედად დელ პინო იგლესიასმა.

ეს ლექციები და გამოფენები წარადგინა ვლადიმირ ბელოგოლოვსკიმ სამხრეთ ავსტრალიის უნივერსიტეტში 2010 წლის 5 მაისს. მოკლედ ზემოთ ნახსენებ არქიტექტორებზე:

ანჯელ ფერნანდეზ ალბა - დაამთავრა მადრიდის არქიტექტურის სკოლა 1970 წელს, შემდგომ ცხოვრობდა ლონდონსა და ნიუ-იორკში, სანამ 1976 წელს არ დაარსა არქიტექტურული ოფისი მადრიდში. მრავალ განხორციელებულ პროექტებში შედის მისი აშენებული ესპანეთის საელჩო სტოკჰოლმსა და ჰელსინკში, მრავალი პროექტი საოჯახო საცხოვრებელი სახლებისა და საგანამანათლებლო და სამედიცინო კომპლექსების ჩათვლით, მთელს ესპანეთში. 2009 წელს მისმა ოფისმა ჩაატარა რეტროსპექტივა მადრიდის სამეფო ბოტანიკურ ბაღში და ახლა ეს გამოფენა მოგზაურობს მთელს ევროპაში. ანჯელი არის პროფესორი მადრიდის არქიტექტურულ სკოლაში და ვიზიტორ-პროფესორი არიზონას უნივერსიტეტში.

სოლედად დელ პინო იგლესიასი - დაამთავრა მადრიდის არქიტექტურის სკოლა და 1988 წელს შეუერთდა AFA studio-ს. 1993 წლიდან პარტნიორობს ანჯელ ფერნანდეზ ალბასთან. ის მუშაობდა რამდენიმე გამოფენის დიზაინსა და ილუსტრირებაზე. არქიტექტურული საქმიანობის პარალელურად აქტიურად არის ჩართული ხელოვნებაში, მხატვრობაში, გრაფიკულ დიზაინში, ავეჯისა და ტანსაცმლის დიზაინში.

გამოფენა სახელწოდებით - Architecture without Paper (არქიტექტურა ფურცლის გარეშე) ფოკუსირდება 15 პროექტზე, რომლის ავტორებიც ახალგაზრდა ესპანელი არქიტექტორები გახლავთ. ეს პროექტების კრებული ნაწილია იმ დიდი გამოფენისა, რომელიც ვენეციის მეთერთმეტე ბიენალეზე ჩატარდა, 2008 წელს, ანჯელისა და სოლედადის კურატორობით. გამოფენაზე წარმოდგენილი ნამუშევრების ავტორები 30-წლამდე ახალგაზრდები არიან, მათი ხედვა არქიტექტურისადმი განსაკუთრებულია, ისინი კვლავ ძიებისა და ახალი აღმოჩენების პროცესში არიან.

ლექციაზე ყურადღება გამახვილებულია ე. წ. „არქიტექტურულ ცოდვაზე“. მოყვანილია ბრიტანელი კრიტიკოსის აარონ ბეტსკის ციტატა - „შენობები ენაცვლება მიწას. ეს არის არქიტექტურის ყველაზე დიდი ცოდვა. შენობა ქმნის რაღაც ახალს, მაგრამ ამას არ აკეთებს სიცარიელეში. რაც ადრე იყო მიწა, სავსე მზის სხივებითა და ჰაერით, გამორჩეულ კავშირში ჰორიზონტთან, ახლა შენობად იქცევა“, მოყვანილია მაგალითი სანტიეგო დე კომპოსტელას City

of Culture of Galicia, რომელიც კავშირშია ბუნებასთან, თუმცა ეს მას საკმაოდ ძვირი დაუჯდა, იმდენად ძვირი რომ ეს შეიძლება „არქიტექტურულ ცოდვადაც“ ჩაითვალოს.

საუბარი ეხება ესპანეთის საერთაშორისო გამოწვევებსა და მიზნებს, თანამედროვე არქიტექტურას, ახალგაზრდა არქიტექტორების ხელშეწყობას, შედეგებს, რომლებმაც შეცვალეს მთლიანად ქალაქის ყოფა. მოყვანილია ბილბაოს - გუგენჰიმის მუზეუმის მაგალითი. არქ. ფრანკ გერი.

გამოფენაზე წარდგებილი თხუთმეტივე პროექტი განსაკუთრებულია: არქიტექტორები ცდილობენ დაიჭირონ ბუნებასთან კავშირი, იპოვონ უნიკალური გეომეტრიული ფორმები, ისტორიული ნანგრევებისგან შექმნან ტრადიციებისგან თავისუფალი არქიტექტურა. ლექციის მიზანია დაგვანახოს არქიტექტურის საოცარი თვისება, რომ ლამაზი დიზაინის მისაღწევად არ არის აუცილებელი ერთიანი სრულყოფილი სურათის წარმოდგენა, არამედ პროცესი, რომელსაც მისი შექმნის დროს ვითარდება. არქიტექტურა ოპტიმისტური პროფესიაა, რადგან ის მომავლის დაპროექტებაზე, შექმნაზეა ორიენტირებული. მოყვანილია ოსკარ უაილდის ციტატა: „ჭეშმარიტი იდეალურება ამ სამყაროსი არის ის რაც ხილვადია და არა ის რაც უხილავია“.

Harry Seidler - Architecture, Art and Collaborative Design

ჰარი შილდერი - არქიტექტურა, ხელოვნება და კოლაბორაციული დიზაინი. ეს ლექცია აღწერს ავსტრიელი წარმოშობის ავსტრალიელ არქიტექტორ ჰარი შილდერის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას, მის როლს მოდერნიზმისა და ბაუჰაუსის პრინციპების ავსტრალიაში შეტანაში, დამახასიათებელ გამორჩეულ არქიტექტურულ სტილს, აღწერს დიდხანს თანამშრომლობას მეოცე საუკუნის წამყვან კრეატიულ ფიგურებთან, როგორებიც არიან მარსელ ბრაუერი და ოსკარ ნიმიერი, არტისტები იოსებ ალბერსი, ალექსანდრე კალდერი, ნორმან კარლბერგი, ჩარლს პერი, ფრანკ სტელა და ლინ უტზონი, ინჟინერი პიერ ლუიჯი ნერვი, ფოტოგრაფი მაქს დუპაინი, დეველოპერი ჯერარდუს დუსელდორფი. დაახლოებით 60 წლის განმავლობაში შილდერმა შექმნა ასამოცამდე დიზაინი სახლებისა და მრავალფუნქციური ცათამბჯენებისთვის, როგორც ავსტრალიაში, ისე ავსტრიაში, საფრანგეთში, ისრაელში, იტალიაში, მექსიკასა და ჰონგ-კონგში. ლექცია ასევე ეხება შილდერის ცხოვრებას, ჯადოსნურ მოგზაურობას მისი სამშობლოდან ავსტრიადან ინგლისში, კანადაში, ა.შ.შ-ში, ბრაზილიასა და საბოლოოდ აუსტრალიაში, სადაც დასახლდა 1948 წელს, შესაძლებლობით გამხდარიყო ქვეყნის ყველაზე შემდგარი არქიტექტორი. ლექციაზე საუბარი ეხება შემდეგ პროექტებს: როზა შილდერის სახლი, 1984; ჰონგ-კონგში, შელის შტაბბინა მელბორნში, 1989; და საცხოვრებელი კომპლექსი ვონპარკ ნიუ დოჰაუ ვენაში, 1998.

ინტერვიუები

ვლადიმირ ბელოგოლოვსკის ასამდე ინტერვიუ აქვს აღებული შემდეგ არქიტექტორებთან, არტისტებთან, კურატორებთან და დეველოპერებთან:

ალეხანდრო არავენა, გლენ მარკუტი, პაულო მენდეს და როჩა, პიტერ ეიზენმანი, კენეთ ფრამპტონი, კენ იანგი, ჯეიმს კორნერი, ანჯელ ფერნანდეს ალბა, ემილიო ამბაზი, ვოლფ პრიქსი, კენგო კუმა, ბრედ კლოეფილი, აარონ ბეტსკი, ნორმან ფოსტერი, ნიკოლას გრიმშოუ, დევიდ აჯაი, უილიამ ალსოპი, ზაჰა ჰადიდი, თომას ლიზერი, გაეტანო პესკი, ბარი ბერგდოლი, სულან კოლათანნი, უილიამ მაქდონალდი, ჯინ-ლუის კოენი, უიტოლდ რიბჟინსკი, ჩარლზ ჯენკსი, მაიკლ სორკინი, რიჩარდ პერი, ელიზაბეტ დილერი, არტ გენსლერი, ფილის ლამბერტი, რაფაელ ვინოლი, პატრიკ შუმახერი, პაბლო კასტრო, რობერტ ვენტური, დენის სკოტ ბრაუნი, ტერენს რილეი, სტეფან რუსტოვი, ვინკა დუბლედამი, რიჩარდ სერა, თომას პიფერი, ფელიქს ნოვიკოვ, სტივენ ჰოლი, ბერნერდ შჩუმპი, კესარ პელი, კრისტო და ჯინი კლაუდი, ალეხანდრო ზაერა-პოლო, მაიკლ გრავესი, გაე აულენტი, მაქს პროტეჩი, რიჩარდ მეირი, შიგერუ ბან, კოო ბრაუნ, დანიელ ლიბესკინი, ტომიკო მორი, დევის როკველი, რაიმუნდ აბრაჰამი.

I AM INTERESTED IN SEEING THE FUTURE: ARCHITECTS' VOICES & VISIONS

ეს არის გამოფენა, რომლის დიზაინერი გახლავთ ვლადიმირ ბელოგოლოვსკი. გამოფენის კურატორი ლიუ ნინგჯუია. წარმოდგენილია პიტერ ეიზენმანის, დანიელ ლიბესკინის, იონგ ჰო ჩანგის და სხვა არქიტექტორების „ხმები და ხედვები“. გამოფენა ტარდება Fab-Union Space-ში, შანხაიში, ჩინეთი, 9 მარტიდან 28 აპრილის ჩათვლით.

<http://www.curatorialproject.com/exhibitions/voicesshanghai.html>

საიტის ინფორმაცია დაამუშავა და სტატია მოამზადა,

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტმა

სალომე მათითაიშვილმა